

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Університет державної фіскальної служби України
Науково-дослідний інститут фіскальної політики
Науково-дослідний центр митної справи

III науково-практична інтернет-конференція

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ»**

17-24 травня 2019 р.

Збірник тез інтернет-конференції

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Університет державної фіскальної служби України
Науково-дослідний інститут фіскальної політики
Науково-дослідний центр митної справи

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТА
СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ**

*Збірник тез III науково-практичної інтернет-конференції
(м. Ірпінь – м. Хмельницький, 17–24 травня 2019 року)*

Мережеве електронне видання

Ірпінь – Хмельницький, 2019

*Рекомендовано до друку як мережеве електронне видання
Вченою радою Науково-дослідного інституту фіскальної політики
(протокол № 5 від 14 червня 2019 року)*

Редакційна колегія: д-р екон. наук, професор **Пашко П.В.** (голова); д-р юрид. наук, професор **Цимбал П.В.** (заступник); канд. екон. наук, старш. наук. співроб. **Коротун В.І.** (заступник); канд. пед. наук, старш. наук. співроб. **Нагорічна О.С.** (заступник); канд. екон. наук, доцент, старш. наук. співроб. **Фрадинський О.А.**; канд. екон. наук, доцент **Прус Л.Р.**; канд. юрид. наук, доцент **Хома В.О.**; канд. екон. наук, доцент **Несторишен І.В.**; канд. екон. наук, старш. наук. співроб. **Руда Т.В.**; канд. екон. наук, доцент **Яковенко О.В.**; канд. екон. наук, доцент **Туржанський В.А.**

Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі : збірник тез III науково-практичної інтернет-конференції, м. Ірпінь – м. Хмельницький, 17-24 травня 2019 року. Хмельницький: Науково-дослідний центр митної справи, 2019. – 140 с.

У збірнику опубліковано тези доповідей III науково-практичної інтернет-конференції «**Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі**». Публікації відображають результати наукових пошуків авторів, присвячені висвітленню актуальних питань: забезпечення національної та митної безпеки України в умовах глобалізації; сприяння міжнародній торгівлі у контексті спрощення митних процедур; митне регулювання в системі важелів впливу держави на зовнішньоекономічну діяльність; боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил як пріоритет економічної політики України; кадровий менеджмент в умовах інституційних змін.

Тези, включені до збірника, можуть становити інтерес як для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, так і для практиків – фахівців з митної справи.

Збірник тез підготовлено відділом дослідження митних ризиків Науково-дослідного центру митної справи Науково-дослідного інституту фіскальної політики Університету державної фіскальної служби України.

Точка зору редакційної колегії не завжди збігається з думкою авторів. У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика, які були запропоновані учасниками конференції. Відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції та їх наукові керівники.

УДК 339.543:656.073.5

Мережеве електронне видання

7,40 умовн.-друк. арк. Об'єм файлу 1,95 Мб.

Виготовлювач

29019, Науково-дослідний центр митної справи Науково-дослідного інституту фіскальної політики
Університету державної фіскальної служби України, вул. Тернопільська, 13/3, м. Хмельницький

©Науково-дослідний центр митної справи
Науково-дослідного інституту фіскальної політики, 2019
©Колектив авторів, 2019

ЗМІСТ

Вступне слово.....	9
 Секція 1. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
Федоришина Л.М.	
Поняття ризиковості у митній справі.....	11
Климчук О.В.	
Формування енергетичної політики на засадах сталого розвитку для забезпечення національної безпеки.....	14
Руда Т.В.	
Безпекова складова в контексті здійснення морських контейнерних перевезень.....	18
Хома В.О.	
Безмитна торгівля: проблеми удосконалення понятійного апарату.....	20
Молдован Е.С.	
Функціонування безмитної торгівлі в Канаді: уроки національної безпеки для України.....	24
Вонберг Т.В.	
Соціальна відповідальність як складова соціальної безпеки держави.....	27
Сластьоненко О.О., Воробей О.С.	
Правове регулювання фінансових відносин у ЗЕД: проблеми та перспективи розвитку.....	30
Гавловська В.І.	
Дуальність глобалізаційних процесів з позиції впливу на економічну безпеку макрорівня.....	33
Притис В.І.	
Застосування методології гнучкого управління в умовах глобалізаційних викликів і загроз.....	36
Семенюк Н.О.	
Сучасні тенденції забезпечення зовнішньоекономічної безпеки України...	39
Слободян В.В.	
Розвиток контейнерних перевезень в умовах глобалізації України.....	43

Секція 2. СПРИЯННЯ МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ У КОНТЕКСТІ СПРОЩЕННЯ МИТНИХ ПРОЦЕДУР

Разумей М.М., Разумей Г.Ю.

Регіональний ризик-менеджмент в умовах законодавчих обмежень..... 48

Комаров О.В.

Механізми забезпечення вибіркової митного контролю: суб'єктний підхід при управлінні ризиками..... 52

Фрадинський О.А.

Система управління ризиками в процесі митного адміністрування Австралійської Співдружності..... 56

Артеменко А.В.

Правові аспекти врегулювання питань ввезення додаткового обладнання до морських контейнерів в Україні..... 59

Туржанський В.А., Несторишен І.В.

Зміни нормативно-правового регулювання аналізу та оцінки митних ризиків..... 63

Попель С.А.

Знищення майна, вилученого за порушення митного законодавства у Фінляндії..... 66

Романюк У.В.

Особливості зберігання та реалізації продуктів харчування, вилучених митницями ДФС..... 69

Яковенко О.В.

Пряме транспортування та його підтвердження у контексті реалізації угод про вільну торгівлю..... 72

Машко А.І.

Використання інституту уповноваженого економічного оператора в діяльності митних органів Республіки Узбекистан..... 75

Заяц В.В.

Преференційний режим в умовах вільної торгівлі: недоліки застосування відносно товарів громадян..... 78

Неліпович О.В.

Етапи становлення та правова основа застосування системи управління митними ризиками в Євросоюзі..... 81

Губіна І.С.

Сутність та значення попереднього інформування в діяльності митних органів..... 84

Жданова В.П.

Верифікація як форма обміну інформацією щодо країни походження товарів..... 86

Секція 3. МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ ВАЖЕЛІВ ВПЛИВУ ДЕРЖАВИ НА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Макаренко А.В.

Процедура прийняття попередніх рішень на поміщення товарів в окремі митні режими 89

Терещенко С.С., Галько С.В.

Надійність та безпечність міжнародного ланцюга поставок товарів: чого очікувати українським уповноваженим економічним операторам..... 91

Брендак А.І.

Розвиток інструментів регіонального профілювання митних ризиків в Україні..... 96

Несторишен І.В., Туржанський В.А.

Механізм формалізації та затвердження профілів митних ризиків..... 99

Капітанець С.В.

Створення МБТ в зонах (залах) прильоту у пунктах пропуску через державний кордон..... 102

Корнійчук О.О.

Тенденції вдосконалення порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків в митній системі України..... 106

Секція 4. БОРОТЬБА З КОНТРАБАНДОЮ ТА ПОРУШЕННЯМИ МИТНИХ ПРАВИЛ ЯК ПРІОРИТЕТ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Прокопенко В.В.

Реалізація права митних органів щодо забезпечення режиму зони митного контролю..... 110

Бондаренко В.А.

Посилення контролю за відповідальним зберіганням майна, вилученого митницями за порушення митного законодавства..... 113

здійснюється відповідним підрозділом центрального відомчого апарату, а саме доводяться до митниць у вигляді поновлень АСМО. Після імплементації ПР відповідний структурний підрозділ центрального апарату повідомляє митниці про необхідність поновлення АСМО. Електронні регіональні ПР доводяться до митниць також у вигляді паспорта ПР, листом разом з рекомендаціями щодо наповнення регіонального ПР, зокрема, щодо заповнення окремих полів модуля АСМО «Регіональні профілі ризику». Документальні ПР доводяться до митниць листом.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Порядку розроблення профілів ризику: наказ ДМСУ від 22.12.2010 № 1514. Дата оновлення 11.01.2012. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=07TQ6BD872> (дата звернення: 15.09.2018).
2. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: наказ Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684. Дата оновлення: 15.09.2015. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63959.html> (дата звернення: 01.05.2019).

КАПТАНЕЦЬ С.В.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Науково-дослідний центр митної справи

Науково-дослідного інституту фіскальної політики

Університету державної фіскальної служби України

СТВОРЕННЯ МБТ В ЗОНАХ (ЗАЛАХ) ПРИЛЬОТУ У ПУНКТАХ ПРОПУСКУ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН

Пожвавлення зовнішньоекономічних відносин України з іншими державами, зростання ділової активності у галузі інвестиційної діяльності та збільшення туристичного пасажиропотоку вимагає постійного підвищення рівня обслуговування громадян, зокрема у міжнародних портах авіаційного сполучення. Одним із видів обслуговування у міжнародних пунктах пропуску, який користується високим попитом громадян, – сервісне обслуговування через мережу магазинів безмитної торгівлі.

Економічна доцільність митного режиму «безмитна торгівля» першочергово полягає в одержанні валютного прибутку через діяльність

магазинів безмитної торгівлі (далі – МБТ). Певне зниження собівартості товару за рахунок фактичної відсутності митних витрат збільшує товарообіг магазину безмитної торгівлі, створює сприятливі умови для розвитку інфраструктури аеропортів [1]. Товари, що реалізуються у МБТ, покупців завжди приваблюють своїми цінами та якістю. Станом на 2018 рік, за офіційними даними ДФС, в Україні функціонує п'ятдесят один магазин безмитної торгівлі, що розташовані у пунктах пропуску через митний кордон для автомобільного, повітряного та морського сполучення [2].

Не можна не зважати на той факт, що магазини безмитної торгівлі, т.з. duty free, досить стрімко розвиваються шляхом розширення асортименту продукції та підвищення якості обслуговування. До того ж, відбуваються зміни й у митному законодавстві держав та союзів щодо цих торговельних підприємств. Зокрема це стосується відкриття та функціонування МБТ «на в'їзд» на митну територію тієї чи іншої держави. Доволі розповсюдженою у світі є практика функціонування МБТ зонах (залах) прильоту міжнародних аеропортів, а також магазинів, призначених для обслуговування представництв, установ та організацій (членів їх персоналу), що користуються дипломатичними привілеями та імунітетами, включаючи пільги зі сплати митних платежів. Наразі, магазини duty free в зонах прильоту функціонують більш ніж у шістдесяти країнах, в тому числі – США, Канаді, Австралії, ОАЕ, Південної Кореї, Іраку, ПАР, Азербайджані, Туреччині, а також у таких європейських країнах як: Ісландія, Норвегія, Сербія, Гібралтар. Про стійку тенденцію до поширення відкриття вищезначених підприємств торгівлі свідчать деякі зміни, внесені у законодавство Швейцарії. У цій країні були створені правові передумови для відкриття МБТ у зонах прильоту міжнародних аеропортів та надано можливість пасажиром, що прилітають у Швейцарію (міжнародні аеропорти Цюриха, Женеви, Базеля, Лугано та Берна), купувати товари в МБТ.

У розрізі досліджуваної проблеми не зайвим буде приклад сусідньої держави – Республіки Білорусь. Так, завдяки вступу в силу з 1 січня 2018 року Митного кодексу Євразійського економічного союзу (далі – ЄАЕС), з 20 червня 2018 з'явилася унікальна можливість відвідати перший магазин безмитної торгівлі на в'їзді у Білорусь. Новий магазин СТОВ «БЕЛАМАРКЕТ дьюті фрі» був відкритий в пункті пропуску «Берестовиця» у рамках експерименту з реалізації безмитних товарів особам, які в'їжджають на територію ЄАЕС через автомобільні пункти пропуску. У магазині представлено понад 1000 найменувань безмитних товарів світових і вітчизняних виробників. Серед них алкогольна і тютюнова продукція, сувеніри, парфумерія, косметика, шоколад. До оплати приймаються як основні світові валюти, так і білоруські рублі.

Покупку можна оплатити готівкою і банківською картою. Слід звернути увагу й на певну особливість нового виду магазинів безмитної торгівлі: алкогольні напої та пиво, тютюн і тютюнові вироби реалізуються в межах кількісних норм, встановлених для ввезення на територію Республіки Білорусь для особистого користування без сплати митних мит, податків, а саме: алкогольні напої та пиво – 3 літри на одну фізичну особу, яка досягла 18-річного віку; тютюн і тютюнові вироби – 200 сигарет, або 50 сигар (сигарил), або 250 г тютюну, або зазначені вироби в асортименті загальною вагою не більше 250 г з розрахунку на одну фізичну особу, яка досягла 18-річного віку [3].

Якщо ж розглядати питання розміщення МБТ на в'їзді до нашої держави, то станом на сьогодні згідно з чинним законодавством магазини duty free можуть бути розташовані тільки в зонах виїзду з України. Так, у п. 2 ст. 420 Митного кодексу України визначено, що реалізація товарів у магазинах безмитної торгівлі здійснюється громадянам, які виїжджають за межі митної території України, а також пасажиром міжнародних рейсів, які виконуються повітряними та водними транспортними засобами комерційного призначення, що експлуатуються резидентами. Також у згаданому пункті зазначається, що реалізація в магазинах безмитної торгівлі товарів, поміщених у режим безмитної торгівлі, підприємствам забороняється [4].

Нагадаємо, що у 2015 році було підготовлено проект Закону України (№ 3032) «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання законодавства при створенні та функціонуванні магазинів безмитної торгівлі». На думку авторів проекту закону, відсутність у громадян можливості користуватися послугами магазинів duty free при в'їзді в Україну змушує їх або купувати товари, виїжджаючи з території України з подальшим їх ввезенням при поверненні, або купувати такі товари в магазинах duty free на території інших держав. Автори законопроекту у пояснювальній записці наголошували, що замовляючи або купуючи товари в магазинах безмитної торгівлі, розташованих на території інших держав, покупці залишають за межами України значні обсяги фінансових готівкових коштів, які могли б бути залучені в економіку України [5]. Згаданим законопроектом передбачалося ввести додаткові вимоги щодо розміщення магазинів безмитної торгівлі та умови реалізації в них товарів, які відповідно до положень законопроекту повинні здійснюватися таким чином, щоб забезпечити здійснення митного контролю товарів, що ввозяться громадянами для вільного обігу на митній території України. У той же час у Міністерстві фінансів заявляли, що прийняття даного законопроекту неодмінно призведе до виникнення різних схем ухилення від сплати податку у зв'язку з можливим ввезенням в Україну резидентами країни значних обсягів різноманітних іноземних товарів, а також призведе до

скорочення митних платежів до державного бюджету. А вже 24 листопада 2015 року Верховна Рада України через недостатню для прийняття кількість голосів народних обранців відхилила вказаний законопроект, що дозволив би роботу магазинів безмитної торгівлі duty free не тільки в зонах вільоту, але і в пунктах пропуску через державний кордон у зонах прильоту.

З огляду на викладене та з урахуванням сучасних тенденцій розвитку мережі магазинів duty free, вважаємо за потрібне наголосити на необхідності надання можливості відкриття МБТ на в'їзд в Україну принаймні у зонах прильоту міжнародних пунктів пропуску для авіаційного сполучення. Таким чином, внесення відповідних змін у митне законодавство щодо зазначеного питання не лише сприятиме розвитку аеропортів України, залученню прямих інвестицій у розвиток сервісного обслуговування пасажирів та підвищенню його рівня, а й забезпечить збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів та зростання рівня зайнятості населення.

Список використаних джерел

1. Шульга М.Г. Митний режим як форма реалізації митної політики. *Вісник Національного університету «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого*. 2012. № 4 (11). С. 204-216.
2. Сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/> (дата звернення: 24.04.2019).
3. В пункте пропуску «Берестовица» на въезде в Республику Беларусь открылся DutyFree. URL: <http://belamarket.by/news/news-57> (дата звернення: 15.04.2019).
4. Митний кодекс України (від 13 березня 2012 року № 4495-VI). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 21.04.2019).
5. Пояснювальна записка до проекту Закону України від 03.09.2015 № 3033 «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання законодавства при створенні та функціонуванні магазинів безмитної торгівлі». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/GH2C900A> (дата звернення: 21.04.2019).